

Aafke Romeijn heeft al plannen om een vervolg te geven aan debuutroman 'Concept M'. FOTO MAARTJE GEELS

CONCEPT M In haar literaire debuut kruipt muzikant Aafke Romeijn in het hoofd van een terroriste. Ze plaatst haar in een politiek decor, dat menigene bekend zal voorkomen.

interview **Sander Becker**

Geïntrigeerd door terreur

Nee, ik ben geen terrorist", verzekert schrijfster en popmuzikant Aafke Romeijn. Hoewel... ze kent sterke overtuigingen en raakt zwaar gefrustreerd als ze haar idealen niet snel gerealiseerd krijgt. Zo wil ze al jaren een verbod op de bio-industrie – "een vorm van genocide" – maar dat vlot voor geen meter. "Dan schiet het welens door mijn hoofd: misschien is de enige oplossing een paar mensen omleggen."

In iedereen schuilt een terroristje, bedoelt Romeijn. Haar zojuist verschenen debuutroman 'Concept M', politieke sciencefiction, verkent die universele duistere neiging. De schrijfster kruipt in het hoofd van de 23-jarige Utrechtse studente Hava, die zich aansluit bij een actiegroep en radicaliseert. Na een paar kleine aanslagen besluit Hava haar leven op te offeren om de maatschappij tot inkeer te brengen.

"Als tiener was ik al geïntrigeerd door linkse terreurbrigades", licht Romeijn toe. "Mijn moeder vertelde me over de Rote Armee Fraktion en de terrorist Ulrike Meinhof. Ik vond het een fascinerend idee, zo'n geheim clubje in de illegalië. Ik heb toen ook dit soort groepen gelezen. Vooral de vrouwelijke leden vind ik boeiend. Aan de ene kant vormen zij de zachte factor: ze sussen ruzies en stellen zich zorgzaam op. Aan de andere kant gaan ze veel vaker dan de mannen tot het uiterste."

Kleurloos

Om het proces van radicalisering te kunnen ontrefalen zonder politieke vooroordelen plaatste de schrijfster haar hoofdpersoon in een fictieve setting: een Nederland dat gebukt gaat onder een opspukende epidemie van 'kleurloosheid'. Patiënten krijgen een grijs-witte huid, wir haar en donkere ogen. Ze blijven alleen in leven dankzij dure medicinale kleurstof. De maatschappij draait voor de kosten op. Een schande, vinden populisten: ze eisen een verbod op voortplanting door kleurlozen, anders gaat het land kapot. Deze tsunami van kleurlozen lijkt een omkering van de werkelijkheid, waarin Nederland door de komst van immigranten juist meer kleur krijgt. "Maar zo is het idee niet ontstaan", zegt Romeijn. "Het begon met een rare droom toen ik zwanger wilde worden en mijn antidepressiva probeerde af te

Romeijns premier is een frauduleuze figuur met bedrijven en Limburgse wortels, 'alle corrupte VVD'ers en CDA'ers bij elkaar'

bevoelen." In die droom stopte ze met haar pillen, met als dramatisch gevolg dat ze haar kleur verloor en dood ging. Goed concept voor een roman, dacht ze toen ze wakker werd. "Bij het schrijven zag ik pas dat die kleurloosheid een mooie tegenhanger was van de kleur waarboven een deel van de bevolking zo bang is. Die ambivalente heb ik bewust zo gelaten."

Het boek kent meer parallellen met de werkelijkheid, vooral met de politiek. Zo komt er een omgebouwde Pim Fortuyn in voor, in de vorm van een gezette vrouw van middelbare leeftijd. En de minister-president is een frauduleuze figuur met familiebedrijven, Limburgse wortels en meerdere onderkennens. Romeijn boetserde hem naar het beeld van 'alle dikke, corrupte VVD'ers en CDA'ers bij elkaar'.

Toch is het resultaat geen pamflet: ze dringt in dit boek geen meningen op. Dat doet ze al genoeg in haar tweets en columns, zegt ze, die getuigen van haar 'extreem-linkse inboers'. "Het is geen geheim dat ik het liefst een communistische heilstaaf zou stichten", lacht ze. "Ik geloof in gemeenschapszin, saamhorigheid en een overheid die weet wat het beste is voor mensen. Tegelijk geloof ik in dialoog en verbinding om geweld te voorkomen."

Vaant die filosofie spreekt ze veel met mensen uit het rechte en extreem-rechte kamp. Dat wordt haar niet in dank afgenomen door linkse activisten, die haar zien als verrader. En voor rechts blijft ze sowieso te politiek correct. Zo isoleert Romeijn zichzelf, en dat vindt ze wel prettig. "De rol van buitenstaander dwingt me om niet blind af te gaan wat de groep formuleert als het moreel juiste. Ik bepaal het voor mezelf."

Voor ze aan haar debuutroman begon, schreef Romeijn zes boeken, het eerste al op de basisschool. Maar die gaf

ze niet uit. Ontrijp. Te autobiografisch en navelstaarderig.

Haar debuut moest origineler worden. Romeijn dacht daarom veel na en ontwikkelde zelfs een 'eigen poëtica', een lijst met artistieke beginselen. "Het belangrijkste is dat ik mezelf blijf uitdagen door dingen te maken die me verrassen", zegt ze. "Als popmuzikant heb ik gezien hoe groot de verleiding is om een succesformule te blijven herhalen. Daar ben ik al eens in vastgelopen. Dat wil ik in de literatuur voorkomen. Daarom heb ik bewust een gedurfde roman gemaakt, op het gevaar af dat ik zou worden afgefakeld." Concreet betekent dat dat ze haar fantasie de vrije loop laat. Ook stilistisch zoekt ze de grenzen op. Ze wil zo experimenteel mogelijk schrijven, dat onleesbaar te worden, want lezers moet je niet afstoten maar belonen. "De allergeestste uitdaging blijft om een boek te schrijven dat mensen niet kunnen wegleggen."

Creativiteit raast door

Nu de roman goed wordt ontvangen, heeft Romeijn besloten dat er meer delen zullen volgen. Die zitten al in haar hoofd, want haar creativiteit raast altijd door.

Ook op persoonlijk vlak gaat het Romeijn goed. Twee jaar geleden is ze moeder geworden, maar het stoppen met de antidepressiva is nooit gelukt. "Die pilletjes moet ik blijven nemen, anders word ik suïcidaal. Dat heb ik al van kinds af aan. Depressie is de vijand waartegen ik knok. En vergeetelheid, want ja: ik wil gezien worden."

Nast, het schrijven zal ze daarom blijven zingen. "Mensen vragen me wel eens wat ik liever doe: schrijven of muziekmaken. Maar dat is niet zoiets als vragen of ik liever plas of poep. Het komt er toch allebei uit, daar doe ik weinig aan."

Concept M, Aafke Romeijn. De Arbeiderspers, 253 blz., € 19,99.

AAFKE ROMEIJN

Schrijfster en popmuzikant Aafke Romeijn (31) publiceert columns in *Vrijz. Nederland* en treedt op met zelfgeschreven Nederlandstalige liedjes. Ze studeerde compositie en Nederlands en werkte jarenlang als docente Nederlands aan een gymnasium. Haar meest recente albums heten 'Chin. Ind. Spec. Nederland' (2015) en 'Je doet je best maar' (2016).